

придатні на тих підприємствах, де облік проводиться за методом обмінного (оборотного) фонду. Складається в одному примірнику комісією цеху на підставі разових актів вибуття малоцінних та швидкозношуваних предметів (тип. ф. №МШ-4). Непридатний інструмент за актом здається до кладової для утилю. Акт візується начальником інструментального чи планового відділу і подається до центрального інструментального складу, який видає цеху інструменти (пристрої) того ж найменування, марки та розміру за актом без виписки вимог і лімітних карток.

Після видачі складом інструментів (пристроїв) акт передається до бухгалтерії, де згідно з цим актом, проводиться списання, інструментів (пристроїв) зі складу, без відображення їх руху по роздавальних кладових цехів. Виданий складом інструмент (пристрій) у порядку обміну за актами у картці обліку роздавальних кладових не відображається.

Отже, в результаті дослідження було встановлено, що існує два варіанта обліку операцій з видачі інструментів та пристосувань загального призначення зі складу в підрозділи. Тому підприємству необхідно обрати один із варіантів їх обліку і зазначити про це в Наказі про облікову політику підприємства.

Список використаних джерел

1. Ц(С)БО 9 «Запаси», затв. наказом МФУ від 02.11.1999 р. № 751/4044.
2. Типові форми первинних облікових документів з обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів: Затверджені наказом Міністерства статистики України від 22.05.1996 р. № 3145.

Н. В. Тарасюк, студентка
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»
(науковий керівник: Шевченко Ю. А., ст. викладач)

ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ, ВІДДАНИХ ПІД ЗАСТАВУ КРЕДИТІВ БАНКУ

Аграрний сектор економіки дедалі більше потребує фінансових вкладень, необхідних для оновлення й технологічної модернізації виробництва, зокрема для закупівлі нової сільськогосподарської техніки та будівництва об'єктів комерційного і промислового призначення. Одним із шляхів вирішення цієї проблеми є

впровадження й розвиток кредитування сільськогосподарських товаровиробників під заставу земель сільськогосподарського призначення.

Застава земельних ділянок сільськогосподарського призначення — це, практично, єдиний у даний час спосіб залучення в сільське господарство середньо- та довгострокових кредитів при збереженні цільового використання заставленої землі, вона виступає одним з основних каналів надходження капіталовкладень у сільськогосподарське виробництво [3].

Суттєві пропозиції щодо методичного й практичного характеру з проблем кредитування сільськогосподарських товаровиробників розглядалися у працях багатьох вітчизняних учених, таких як П. Саблук, М. Дем'яненко, В. П. Мироненко, В. Алексійчук та ін.). Проте в умовах трансформації земельних та фінансово-кредитних відносин багато аспектів цієї важливої проблеми вимагають подальшого поглибленого дослідження з метою пошуку шляхів оптимального її розв'язання [5].

Одним із ключових завдань такого пошуку є необхідність вирішення низки питань, пов'язаних із мораторієм на продаж-купівлю земель сільськогосподарського призначення, грошовою оцінкою таких земель, ефективністю їх використання орендарями, прибутковістю земельних ділянок [3—5].

Ми вважаємо, що доцільно було б регламентувати оборот земель. Зокрема, встановити мінімальну цінову межу, щоб не допустити скуповування землі у селян за копійки.

Застава — це спосіб забезпечення зобов'язань. Кредитор (заставодержатель) має право (звісно, коли боржник (заставадавець) не виконав зобов'язання, забезпеченого заставою) одержати задоволення за рахунок заставленого майна переважно перед іншими кредиторами цього боржника [1, 2].

Заставу нерухомого майна, що залишається у володінні заставодавця або третьої особи, називають іпотекою (ч. 1 ст. 575 ЦКУ). Порядок застави землі встановлено Законом про іпотеку. Перед тим як вести мову про оформлення іпотеки, назовемо кілька особливостей застави землі [3—5]:

- заставодержателем землі може бути тільки банк;
- при передачі у заставу землі іпотека також поширюється на розташовані на ній будівлі (споруди) та об'єкти незавершеного будівництва, що належить власнику землі (ст. 6 Закону України «Про іпотеку» від 5 червня 2003 р. № 898-IV).

Щоб передати землю у заставу, необхідно укласти письмовий договір іпотеки, в якому вказують вартість земельної ділянки,

посилання на державний акт про право власності на землю, відомості про обмеження та обтяження прав іпотекодавця на земельну ділянку, визначення способу звернення стягнення на неї.

Перш ніж укласти договір, власнику землі слід дійти згоди з іпотекодержателем щодо страхування земельної ділянки і відобразити це у договорі. Інакше перший буде змушений за свій кошт застрахувати закладену землю на користь іпотекодержателя.

Нормативна грошова оцінка земельних ділянок здійснюється з метою визначення розміру земельного податку, державного мита при міні, спадкуванні та даруванні земельних ділянок згідно із законом орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, а також під час розроблення показників та механізмів економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель.

В основу розрахунку нормативної грошової оцінки земель приймають рентний дохід, який створюється при виробництві зернових культур і визначається за даними економічної оцінки земель, проведеної в 1988 році.

На наш погляд в Україні є проблеми з нормативною грошовою оцінкою землі, — оскільки враховується лише якість ґрунтів, а ринкові фактори до уваги не беруть. Тому нормативна оцінка є заниженою.

Для сільськогосподарських товаровиробників кредитування під заставу земель сільськогосподарського призначення є джерелом кредитних ресурсів, повернення яких залежить від ефективного використання земельних ділянок, тобто рівня продуктивності сільськогосподарського виробництва, стимулюючи цим власників землі до впровадження сучасних технологій землекористування. А також це сприятиме стабілізації розвитку сільського господарства.

Список використаних джерел

1. Декрет Кабінету Міністрів України «Про приватизацію земельних ділянок» від 26 грудня 1992 р. № 15—92.
2. Закон України «Про заставу» від 02 жовтня 1992 р. № 2654-ХІІ.
3. *Башиньський О.* Чи можна передавати землю у заставу? // Все про бухгалтерський облік. — № 87. — 2005. — С. 43.
4. *Гудзь О. Є.* Кредитування сільськогосподарських товаровиробників під заставу земель сільськогосподарського призначення: проблеми та перспективи // Економіка АПК. — 2007. — № 1. — С. 84—87.
5. *Дем'яненко М. Я.* Проблеми фінансово-кредитного забезпечення аграрного сектора АПК // Проблеми фінансової підтримки малих і середніх підприємств на селі / За ред. М. Я. Дем'яненка. — К.: ННЦ ІАЕ, 2004. — С. 6—11.